

Akdeniz'de kışın etkisi...

Fırtına sonrası ölü dalgalar...

Uzaklar II'nin pruvasında Ibiza Adası görünüyor.

Uzaklar II sükunetle yol alıyor....

Teknede iş bitmez...

Fırtına sonrası limana giriyoruz.

Porto Colom girişi.

Osman Atasoy, Uzaklar II ile yeni seyahati için 11 Ekim'de yola çıktı. Atasoy'un hedefi, dünyada az sayıda denizcinin dönme başarabildiği Horn Burnu. Osman Atasoy, izlediği rotayı, yaşadığı macerayı her ay **MBY** okuyucularıyla paylaşıyor.

MİSTRALİN ROTASINDA...

Kış ilerledikçe Akdeniz'de havalar kötüleşiyor. Mistral fırtınası Batı Akdeniz'de seyreden teknelerin korkulu rüyası. Rhone Vadisi'nden kopup gelen soğuk rüzgârlar Lion Körfezi'ni geçip, Akdeniz'in ortasına kadar iniyor. Soğuğun etkisiyle ağırlaşmış havada, 7 kuvvetinde esen rüzgâr tekneyi ve yelkenleri 9 kuvvetindeymiş gibi etkiliyor. Mistral ise genellikle çok daha kuvvetli esiyor...

Minorca Adası artık dümen suyumuzda kaldı. Fırtınanın önünde doludizgin batıya doğru giden Uzaklar II'nin kamarasında yorgun ve uykusuz otururken, haftalar sonra Kanarya Adaları'nda karşılaşacağımız Fransız çiftin, bizden yalnızca birkaç gün önce bu sularda neler yaşadığını tabii ki bilmiyorduk.

Mangaia adlı 13 metrelik sac yelkenlileriyle Minorca'dan sadece 40 mil batıda bulunan Mallorca Adası'na giderken başlarına gelenleri, Pierre ve Laurence'la Las Palmas'taki tanışmamızın hemen başında dinleyecektik.

Teknelerinin havuzluğunda oturup kahvelerimizi içerken Pierre, Akdeniz'de, çıktıkları dünya seyahatinin daha başında yaşadıklarını, hâlâ üzerinden atamadığı bir heyecanla anlatmıştı. Biz de o zaman, Mallorca'ya iyice yaklaştıkları sırada aniden bastıran çok şiddetli bir 'Mistral' fırtınasına yakalandıklarını, saatte 60 knot hızla esen soğuk rüzgârın küçücük bir fırtına yelkeninden daha fazlasını açmalarına izin vermediğini, güvertede aşan dev dalgalarla denize sürüklenmemek için burunlarını kamaradan dışarı çıkartmaya dahi cesaret edemediklerini, iki uzun gün sonra fırtına hafiflediğinde, kendilerini 180 mil

güneydeki Cezayir sahillerinin biraz açığında bulduklarını öğrenmiştik. Pierre sözlerini bitirdiğinde, önce onlar gibi şanssız olmadığımızı düşünerek sevinmiş, sonra da böyle düşündüğüm için gizli bir utanç duymuştum.

Mistral mi geliyor?

Fırtınaya rağmen Uzaklar'da her şey yolunda. Minorca'da duramayacağımız anlaşılınca haritaya bakmış, Mallorca Adası'nın doğusundaki Porto Colom adlı koyu gözümüze kestirmiştik. Yeni rotayı çizip tekneyi yoluna koyduktan sonra üzerimdeki ıslak muşambalarla kamaranın tabanına, direğin dibindeki yerime uzandım. Pupadan gelen kuvvetli havanın önünde tekne kanatlanmış uçarken, akşam hava kararmadan koya girip demirleyeceğimizi, hemen sonra da kendimi yatağa atıp deliksiz bir uyku çekeceğimi hayal ediyordum.

Göz kapaklarım ağırlaşmış, yavaş yavaş kapanmaya başlarken dışarıdan gelen fırtınanınkinden farklı seslerle irkildim. Yukarıdan yapraklanmaya başlayan yelkenlerin ve güvertede koşuşturan Sibel'in birbirine karışan sesleri geliyordu. Yarı uykulu vaziyette güvertede çıktığımda rüzgârın yön değiştirep

Uzaklar II, Ibiza Adası'nda.

Ibiza'nın Akdeniz adalarına has dar sokakları...

Porto Colom Feneri'ne doğru...

karayele döndüğünü fark ettim. Sibel çırpınan yelkenleri toplamaya çalışıyordu.

Deliler gibi savrulan ana yelkeni ve cenovayı sarıp trinketi açtık. Rüzgârın bu kadar çabuk ve keskin yön değiştirmesine daha önce çok az şahit olmuşum. Rüzgâr kısa sürede 45 knot'a kadar yükselerek, kuvvetli fırtına şiddetine ulaştı. Bu rüzgâra karşı gitmemiz mümkün değil. Tek çare tekneyi orsa alabandada eğlendirerek havanın sakinleşmesini beklemek...

Haritayı incelediğimizde fırtınanın bu şekilde esmeye devam etmesi halinde, Afrika sahillerine doğru itileceğimizi gördük. Yelkenleri ayarlayıp, tekneyi rotasına soktuktan sonra yapacak fazla bir şey kalmıyor. Ben de havuzlukta oturup etrafı seyrediyorum. Güneş çoktan doğmuş olmasına rağmen gözüküyor, gri gökyüzü yağmurlu boralar geçerken daha da kararıyor. O zaman rüzgârın hızı biraz daha artıyor. Rüzgâr göstergesinin ibresi kısa süreliğine 49.7 knot'a kadar yükseliyor. 10 kuvvete eşit bir hava demek bu... Rüzgârın zirveye yükseldiği bu anlarda denizin üzerinde, toz tabakasını andıran bir pus perdesi oluşuyor. Minik su damlacıklarından oluşan bu perde rüzgâr yönünde savrulurken, alttaki deniz yüzeyinin üzerinde enlemesine uzanan beyaz çizgiler görülüyor.

Şıralı Et

Davlumbazın altında oturmuş, artık denizden başka bir şeye dönen bu yeni çevrenin neye benzediğini düşünüyorum. Suyun tırtıllı görüntüsü yeni sürülmüş bir tarlayı andırıyor. Ama pütürlü yüzeyin üzerindeki beyaz çizgilerle dikkat edince aklıma nedense biftek dilimleri geliyor! Daha önce de yaşamıştım, böyle fırtınalı havalarda insanın aklına bazen bu gibi tuhaf düşünceler üşüyor. Suyun fırtınalı yüzeyine bakmaya devam ederken bir an, kasapların ışıklı vitrinlerinde sergiledikleri, yan yana dizilmiş antrikot dilimlerine bakıyormuşum gibi bir duyguya kapılıyorum. Bu duygu beni yıllar öncesine, Sığacık – Bahçe günlerime götürüyor.

Tekne fırtınayla ağır ağır sürüklenirken birden o lezzetli günleri hatırlıyorum...

Bu sefer lodostan bastıran yeni bir fırtınanın uğultusuyla uyandık. Anlaşılan Akdeniz'de rahat edemeyeceğiz.

Seferihisar'daki "Belediye Tanzim Satış" mağazasının kasabı, 'şıralı' et dediği antrikot dilimlerini paket ederken bir yandan da, ete o güzelim lezzetini verenin üzerindeki beyaz yağ damarları olduğunu anlatırdı. Bahçeye gidince etleri altında odun közü dizili ızgaranın üstüne atar, o kalın dilimlerin içine ilik gibi yayılmış yağ çizgilerinin ısının etkisiyle eriyip, ete iyice nüfuz edişini hazla izlerdim. Sibel içerden, harita masasından seslenince bu garip düşüncelerden sıyrılıp aşağıya iniyorum.

Karada da fırtına

Fırtınanın en azından bir gün süreceğini tahmin ediyorduk, ama rüzgâr iki saat sonra önce batıya, sonra da batı lodosa dirise ederek hızını almaya başladı. Demek ki üzerimizden gelen oturmuş bir fırtına değil, bölgesel bir sistemin

geçmekte olan soğuk cephesiymiş. İki gündür içinden çıkmadığımız fırtınadan sonra, bize tatlı bir meltemmiş gibi gelen 7 kuvvetindeki rüzgâra göre yeniden yelken yapıp rotamıza girdik. Akşam hava kararırken Porto Colom'un önündeydik. Kuzey yamacında siyah-beyaz renklere boyanmış heybetli bir fener kulesinin yükseldiği, lagünü andıran geniş koya girip, boştaki bir şamandıraya bağlandık. Yemek yiyecek halimiz kalmamış, yorgun bedenlerimizi ancak yatağa taşıyabildik.

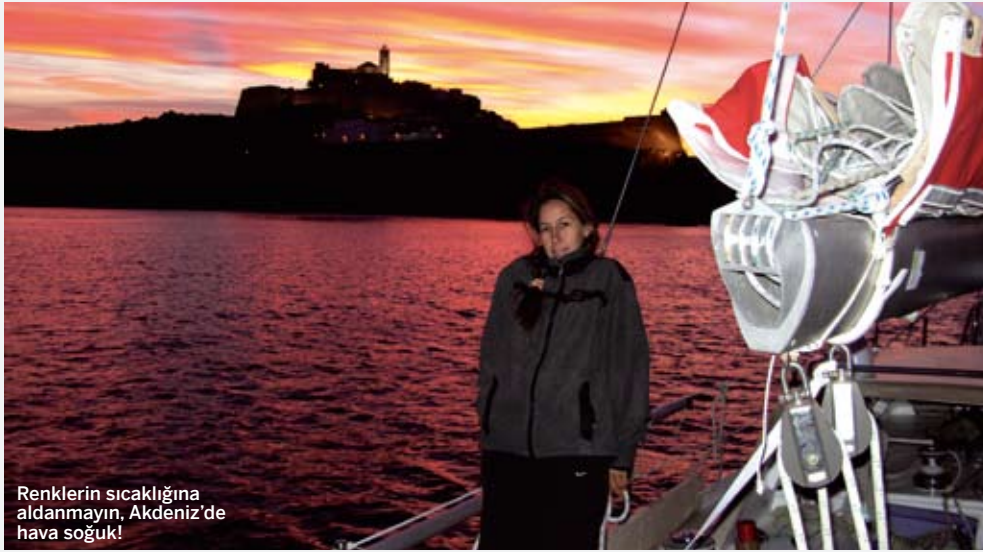
Ertesi sabah, bu sefer lodostan bastıran yeni bir fırtınanın uğultusuyla uyandık. Anlaşılan Akdeniz'den çıkana kadar havadan yana rahat edemeyeceğiz. Neyse ki bu kez emniyetli bir koydayız, ama koyun ağzı güneye açık. Öğleye doğru, fırtınanın soluğanları içeri girmeye başladı. Akşam bir yere tutunmadan ayakta duramıyorduk. Saatler ilerledikçe sallantı da arttı. Üzerinde yelken olmadığı için iki yanına devrilen teknede, gece yalpayla yuvarlanmamak için yatağa yapışmaya çalışmaktan uyumaya fırsat olmadı. Vardiyalarla geçen yorucu bir gecenin sabahına kalkıyormuş gibi yataktan çıktık. Hâlbuki bir yere gittiğimiz yok, sözde limandayız... ➤

Porto Colom'un renkli limanındaki yerli tekneler...

Uzaklar, Porto Colom güvenli bir koyda. Ancak bu sefer de, iki gün boyunca, solugañlar yüzünden karaya çıkamadık.

Renklerin sıcaklığına aldanmayın, Akdeniz'de hava soğuk!

Bir şey olmaz abi...

İkinci gün akşam ekmeğimiz bitti. Tekneden bakınca sadece 200 metre ileride, sahil boyunca uzanan kordondaki marketler, hatta kapısının üzerinde "Panaderia" yazan fırın bile gözüküyor. Ancak solugañ yüzünden botu indirip karaya çıkmak mümkün değil. Sibel pasta tenceresinde ekmeği pişirdi. Teknede un bol olduğu için fırından ekmeği alamamak dert değil. Asıl derdimiz tatlı su. Günlerdir keçiler gibi tuzlu su içiyoruz. Fırtınada su ve mazot tanklarına deniz suyu karışmış. Baştaki 150 litrelik tank bizim içme suyu tankımızdı. İçi halis kaynak suyuyla doluydu, ama artık değil... Tekne yapılırken tankların havalandırma sistemi içime hiç sinmemişti. Birkaç kere ikaz etmiş, böyle durumlarda hep olduğu gibi, ustalardan ve kontrol mühendisinden, "Merak etme, bir şey olmaz abi..." cevabını almıştım. Ama denize indiğimizden beri ben gene de merak ediyordum, "Acaba tekne çok fazla yattığında havalandırma borularından içeri deniz suyu girecek mi?" diye endişeleniyordum. Doğru cevabı sonunda

öğrendim; girermiş!.. Bu bilgiye sahip olmamızın bedeli, üç gündür yarı tuzlu su içmekten kavru lan midelerimiz ve çöpe giden mazot oldu.

Şanslı Çöpçü

İki gün sonra fırtına dinip, ölü denizler artık koya girmemeye başlayınca botu şişirip karaya çıktık. Karşımıza çıkan ilk büfeden aldığımız ufak bir damacana suyla içimizi güzelce yıkayıp rahatladıktan sonra, mevsim dışı mahmurluğunu yaşayan turistik kasabayı şöyle bir kolaçan edip, öğle yemeği için sahildeki bir lokantaya oturduk. Günlerdir çektiğimiz zorluklardan sonra artık iyi bir ziyafeti hak ettiğimiz düşüncesiyle, elimize birer menü alıp incelemeye başladık. İkimiz de menüdeki isminin karşısında yazan fiyat diğerlerinininkinden az olan iki yemeği seçmişiz! Garsona benim için 'Chipirones', (yağda kızartılmış sübye bacaklarıymış) Sibel için de 'Calamar Romana', (bildiğimiz kalamar tava) siparişi verdik.

Siparişlerimizin gelmesini beklerken, demin rıhtımda elindeki uzun saplı çalı süpürgesi ve yağ

tenekesinden kesme farasıyla yerleri süpürdüğünü gördüğümüz keçisakallı 'temizlik işçisi', mavi tulumuyla gelip, tam karşımızdaki masaya oturdu. Bu arada bizim yemekler de geldi; Meğer İspanyolların 'Tapas' dedikleri meze türünden sipariş etmişiz. Yanında 'ekstra' gelen yeşil zeytin ve ekmeğe açlığınıza ancak bastırır. Ben zaten öğlenleri pek yemem, bu bana yeter.

Ancak karşımızda oturan mavi tulumlunun yemek yiyişine bakarken iştahım açıldı. Masa komşumuz keçisakallına da dökerek koca bir kâse balık çorbasını höpürdeterek içtikten sonra, garsonun masaya bıraktığı içinde kalın bir parça kızarmış sucuk ve püre olan tabağı önüne çekti. Bu da bitince gelen daha büyük bir tabağın içindeki ızgara karides, kalamar ve ne olduğunu çıkaramadığımız küçük et parçalarını çatalla ağzına atmaya başladı.

Ufak bir şişe pembe şarabı, mükemmel bir zamanlamayla tabağıyla aynı anda bitirdi ve tatlısına geçti. O da bitince, "çok şükür" anlamına geldiğini tahmin ettiğimiz bir geçirmeye yerinden kalkıp, sakalını sıvazlayarak kasaya gitti.

Hesabı ödedikten sonra dışarı çıktı, kapının yanına bıraktığı süpürgesiyle, farasını aldı, belki işinin başına, belki de bir bankın üzerinde siesta yapmaya gitti. Biz de arkasından sessizce baktık. Eğer bir an önce tekneye dönüp mazot tanklarını temizlemeye başlamak zorunda olmasaydık, belki de arkasından sadece bakmaz, "Eee, Avrupa Birliği ülkesinde çöpçü olmak varmış, birader..." türü lüzumsuz değerlendirmelere girerdik!

Ibiza Adası

Uzaklar Porto Colom'a 92 mil mesafedeki Ibiza Adası'na vardığında güneşin doğmasına daha iki saat vardı. Ağır yolla adanın güneyindeki uzun mendireği dönüp, dış limanın batı yamacındaki katedralin altına demirledik. Boz rengi duvarların çevrelediği katedral dini bir yapıdan ziyade, ürkütücü bir kaleyi andırıyor. Hava buz gibi... Akşamdan kalan bol acılı mercimek çorbasını içerken güneş doğmaya başladı. Akdeniz'in en çok turist çeken adasındayız. Hemen arkamızdan geçen dev bir yolcu gemisi limana giriyor.

Akdeniz'de kışın seyir yapmanın herhalde tek avantajı, gittiğimiz limanlarda, adalarda çoğu zaman istediğimiz gibi yanaşıp, demirliyor olabilmemiz. Eğer yaz olsaydı görevliler şimdi demirlediğimiz yerde durmamıza katıyen izin vermezlerdi. Kışın tekne trafiği fazla olmadığı, yetkililer de sıcak ofislerinden dışarı çıkmaya pek istekli olmadığı için gelen tek-tük tekneye kimse karışmıyor. Hatta bazen işlemleri yaptırmak için bizim görevlileri arayıp bulmamız gerekiyor. **MBY**